

Total No. of Printed Pages: 11

No. of Questions : 50

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Chhatrapati Sambhajinagar
PET 2024 (9028) Doctor of Philosophy(Public Administration)

(To be filled by the Candidate)

Candidate Seat Number
(As per Admit card)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

OMR Sheet Number

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Invigilator's signature with Date

Candidate's Seat No. in Words : _____

Name of the Center : _____

Paper Code & Name of Examination : **9028- Doctor of Philosophy(Public Administration)**Date: **03/10/2024****PET 2024 - EXAMINATION**Time: **One Hours**Total Marks: **100****Important Instructions for the candidate**

- Write your seat number and OMR Sheet number on the question paper in the earmarked space
- This question paper carries Fifty (50) Multiple-choice type questions and each question carries 2 Marks
- At the commencement of examination, the question paper will be given to the student.
- Each question has four alternative responses marked (A) (B) (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each question
Example: where (C) is correct answer

Ⓐ

Ⓑ

●

Ⓓ

- Your responses to the answer are to be indicated in the OMR Sheet. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet it will not be evaluated.
- Rough work is to be done at the end of this question paper.
- You have to return OMR answer sheet and question paper to the invigilator at the end of examination compulsorily and must not carry with you outside the examination hall.
- Use only Black / Blue ball point pen
- Use of any type of calculator or log table etc. is prohibited.
- There is no negative marking for incorrect answers

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

- परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात तसेच आपणास दिलेल्या उत्तर पत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडवणे अनिवार्य आहे.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A) (B) (C) (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत, त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा निळा करावा.
उदा: जर (C) हे उत्तर योग्य असेल तर

Ⓐ

Ⓑ

●

Ⓓ

- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओएमआर उत्तर पत्रिकेतच दर्शवावीत इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- प्रश्नपत्रिकाच्या शेवटी कोऱ्या जागेवरच कच्चे काम करावे
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी मूळ ओ. एम. आर उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकाकडे परत करणे आवश्यक आहे तथापि प्रश्नपत्रिका व ओ. एम. आर. उत्तरपत्रिका आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांला परवानगी नाही.
- फक्त काळ्या किंवा निळ्या बॉलपेनचाच वापर करावा
- कॅल्क्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही

Q. No.

Question

1. What is epistemology?
ज्ञानशास्त्र म्हणजे काय?
(A) Science of Knowing (जाणून घेण्याचे विज्ञान)
(B) Science of understanding (समजून घेण्याचे विज्ञान)
(C) Knowledge of Science (विज्ञानाचे ज्ञान)
(D) All the above (वरील सर्व)
2. Which of the following describes inductive theory in research?
(खालीलपैकी कोणते संशोधनातील प्रेरक सिद्धांताचे वर्णन करते?)
(A) Logical model in which general principles are developed through experimentation (तार्किक मॉडेल ज्यामध्ये सामान्य तत्त्वे प्रयोगाद्वारे विकसित केली जातात)
(B) Logical model in which general principles are developed through observation. (तार्किक मॉडेल ज्यामध्ये सामान्य तत्त्वे निरीक्षणाद्वारे विकसित केली जातात.)
(C) To induce the thinking process (विचार प्रक्रिया प्रेरित करण्यासाठी)
(D) To deduce ideas from observations. (निरीक्षणातून कल्पना काढणे)
3. What are the three important purpose of social science research?
(सामाजिक विज्ञान संशोधनाचे तीन महत्त्वाचे उद्देश कोणते आहेत?)
(A) Understanding, decoding and theorizing human activity. (मानवी क्रियाकलाप समजून घेणे, विसंकेतीकरण करणे आणि सिद्धांत करणे)
(B) Sampling, exploring and understanding social phenomenon. (नमुने घेणे, शोधणे आणि सामाजिक घटना समजून घेणे.)
(C) Induction, Deduction and sampling (अभिक्रम, डिडक्शन आणि नमुना)
(D) Exploring, describing and explaining a social phenomenon (सामाजिक घटनेचे अन्वेषण, वर्णन आणि स्पष्टीकरण)
4. Assertion (A): Social science research helps in understanding and solving societal problems.
Reason (R): Social sciences rely on experimental methods similar to natural sciences.
(A) Both A and R are true, and R is the correct explanation of A (A आणि R दोन्ही सत्य आहेत आणि R हे A चे योग्य स्पष्टीकरण आहे)
(B) Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A. (A आणि R दोन्ही सत्य आहेत, परंतु R हे A चे योग्य स्पष्टीकरण नाही.)
(C) A is true, but R is false. (A सत्य आहे, परंतु R खोटा आहे.)
(D) A is false, but R is true. (A खोटा आहे, पण R सत्य आहे.)
5. Which Article of the Constitution empowers the President to call for the information from the Government?
राज्यघटनेच्या कोणत्या कलमाने राष्ट्रपतींना सरकारकडून माहिती मागवण्याचा अधिकार दिला आहे?
(A) 75 (I) (B) 75 (II)
(C) 78 (a) (D) 78 (b)
6. Which ethical aspects should be considered while conducting research?
संशोधन करताना कोणत्या नैतिक पैलूंचा विचार केला पाहिजे?
a) Confidentiality (गोपनीयता) b) Psychological injury (मानसिक इजा)
c) Motivation (प्रेरणा) d) Bias (पक्षपात)

Choose the correct pair (योग्य जोडी निवडा)

- (A) a, b & d (अ, ब आणि ड) (B) a, c & d (अ, क आणि ड)
 (C) Only a & b (फक्त अ आणि ब) (D) Only c & d (फक्त क आणि ड)

7. Achieving objectivity in social research is challenging because:
 (सामाजिक संशोधनामध्ये वस्तुनिष्ठता प्राप्त करणे आव्हानात्मक आहे कारणः)
- a. Social phenomena are complex (सामाजिक घटना जटिल आहेत)
 b. Researchers may have personal biases (संशोधकांना वैयक्तिक पूर्वाग्रह असू शकतात)
 c. Variables are easy to isolate and control (चल वेगळे करणे आणि नियंत्रित करणे सोपे आहे)
 d. Social contexts are diverse .(सामाजिक संदर्भ वैविध्यपूर्ण आहेत)
- (A) Only a (फक्त अ) (B) a and b (अ आणि ब)
 (C) a, b, and d (अ, ब, आणि ड) (D) a, b, and c (अ, ब, आणि क)
8. Which of the following best describes a hypothesis?
 (खालीलपैकी कोणते गृहीतक वर्णन करते?)
- a. A prediction that can be tested (एक अंदाज ज्याची चाचणी केली जाऊ शकते)
 b. A random assumption (एक यादृच्छिक गृहीतक)
 c. A statement that can never be proven wrong (असे विधान जे कधीही चुकीचे सिद्ध होऊ शकत नाही)
 d. A relationship between two or more variables (दोन किंवा अधिक चलांमधील संबंध)
- (A) Only a (फक्त अ) (B) a and d (अ आणि ड)
 (C) b and c (ब आणि क) (D) a, b, and d (अ, ब, आणि ड)
9. Which of the following are characteristics of a good hypothesis?
 (चांगल्या गृहीतकाची खालीलपैकी कोणती वैशिष्ट्ये आहेत?)
- a. Testable (चाचणी करण्यायोग्य) b. Simple (साधे)
 c. Emotional (भावनात्मक युक्तिवादांवर आधारित) d. Falsifiable (असत्य)
- (A) Only a (फक्त अ) (B) a and b (अ आणि ब)
 (C) a, b, and d (अ, ब, आणि ड) (D) a, b, c, and d (अ, ब, क, आणि ड)
10. A hypothesis that suggests no relationship between variables is known as:
 (चलांमधील कोणताही संबंध सूचित करणारी गृहीते म्हणून ओळखली जातेः)
- a. Null hypothesis (शून्य गृहीतक) b. Alternative hypothesis (पर्यायी गृहीतक)
 c. Directional hypothesis (दिशात्मक परिकल्पना) d. Statistical hypothesis (सांख्यिकीय गृहीतक)
- (A) Only a (फक्त अ) (B) a and b (अ आणि ब)
 (C) c and d (क आणि ड) (D) Only b (फक्त ब)
11. What is Longitudinal design?
 (अनुदैर्घ्य (Rekhansiya) आराखडा म्हणजे काय?)
- (A) A same sample is studied over a period of time and makes repeated observations.
 (त्याच नमुन्याचा ठराविक कालावधीत अभ्यास केला जातो आणि वारंवार निरीक्षणे केली जातात.)
 (B) The study is conducted in a staggered manner. (अभ्यास स्तब्ध पद्धतीने केला जातो.)
 (C) carried out in a deliberate, staged approach [i.e. serially] where one stage will be completed, followed by another, then another, and so on, with the aim that each stage will build upon the previous one until enough data is gathered over an interval of time to test your hypothesis.

(हेतुपुरस्सर, टप्प्याटप्प्याने केले गेले जिथे एक टप्पा [अनुक्रमिक .उदा] पूर्ण केला जाईल, त्यानंतर दुसरा, नंतर दुसरा, आणि असेच, प्रत्येक टप्पा मागील एकावर तयार होईल या उद्देशाने आपल्या गृहीतकाची चाचणी घेण्यासाठी वेळेच्या अंतराने पुरेसा डेटा गोळा होईपर्यंत.)

(D) All the above (वरील सर्व)

12. Research design is important because it:

(संशोधन आराखडा महत्त्वाचे आहे कारण ते :)

a. Provides a blueprint for the research (संशोधनासाठी नकाशा प्रदान करते)

b. Ensures control over variables (चलांवर नियंत्रण सुनिश्चित करते)

c. Helps to collect irrelevant data (अप्रासंगिक माहिती गोळा करण्यात मदत करते)

d. Focuses only on subjective methods (फक्त व्यक्तिनिष्ठ पद्धतींवर लक्ष केंद्रित करते)

(A) a and b (अ आणि ब)

(B) a, b, and d (अ, ब, आणि ड)

(C) b and c (ब आणि क)

(D) Only a (फक्त अ)

13. Sampling is necessary in research because:

(संशोधनात नमुना आवश्यक आहे कारण :)

a. It is time-saving (हे वेळ वाचवते)

b. It reduces the cost of research (हे संशोधनाचा खर्च कमी करते)

c. It includes the entire population (यात संपूर्ण लोकसंख्या समाविष्ट आहे)

d. It leads to accurate results (हे अचूक परिणाम देते)

(A) a, b, and d (अ, ब, आणि ड)

(B) Only c (फक्त क)

(C) a and b (अ आणि ब)

(D) Only d (फक्त ड)

14. Probability sampling methods include:

(संभाव्यता नमुना पद्धतींमध्ये समाविष्ट आहे :)

a. Simple random sampling (साधी यादृच्छिक नमुना पद्धत)

b. Stratified sampling (स्तरीकृत नमुना पद्धत)

c. Purposive sampling (हेतुपुरस्सर नमुना पद्धत)

d. Cluster sampling (समूह नमुना पद्धत)

(A) a, b, and d (अ, ब, आणि ड)

(B) a and c (अ आणि क)

(C) a, b, and c (अ, ब, आणि क)

(D) Only d (फक्त ड)

15. The advantage of sampling is:

(नमुनाचे फायदे म्हणजे :)

a. Reduced time and cost (वेळ आणि खर्च कमी होणे)

b. Involves the entire population (संपूर्ण लोकसंख्या समाविष्ट करणे)

c. Improved accuracy (सुधारित अचूकता)

d. None of the above (वरीलपैकी कोणतेही नाही)

(A) a and b (अ आणि क)

(B) Only d (फक्त ड)

(C) a and c (अ आणि क)

(D) Only a (फक्त अ)

16. What is a "A report on social life that focuses on detailed and accurate description rather than explanation" called?
"स्पष्टीकरणापेक्षा तपशीलवार आणि अचूक वर्णनावर लक्ष केंद्रित करणारा सामाजिक जीवनावरील अहवाल" याला काय म्हणतात?
- (A) Interview (मुलाखत) (B) Observation (निरीक्षण)
(C) Sampling (नमुना) (D) Ethnography (एथनोग्राफी)
17. Which of the following are types of experiments in social research?
(सामाजिक संशोधनात प्रयोगांच्या कोणत्या प्रकारांचा समावेश होतो?)
- a. Field experiment (क्षेत्रीय प्रयोग) b. Laboratory experiment (प्रयोगशाळा प्रयोग)
c. Double-blind experiment (द्वी अनभिज्ञ प्रयोग) d. Case study (केस स्टडी)
- (A) a and b (अ आणि ब) (B) a, b, and c (अ, ब, आणि क)
(C) b, c, and d (ब, क, आणि ड) (D) a and d (अ आणि ड)
18. Merits of the experimental method include:
(प्रायोगिक पद्धतीचे गुणधर्म यामध्ये समाविष्ट आहेत :)
- a. Control over variables (चलांवर नियंत्रण) b. High external validity (उच्च बाह्य वैधता)
c. Precision of data (माहितीची अचूकता) d. Ease of generalization (सामान्यीकरणाची सोपी प्रक्रिया)
- (A) a and c (अ आणि क) (B) b and d (ब आणि ड)
(C) a, b, and c (अ, ब, आणि क) (D) a, c, and d (अ, क, आणि ड)
19. Which of the following are limitations of the experimental method?
(प्रायोगिक पद्धतीच्या मर्यादा कोणत्या आहेत?)
- a. Ethical concerns (नैतिक चिंता) b. Difficulty in controlling all variables (सर्व चलांवर नियंत्रित करण्याची अडचण)
c. Lack of precision (अचूकतेचा अभाव) d. High cost (उच्च खर्च)
- (A) a and b (अ आणि ब) (B) b and c (ब आणि स)
(C) a, b, and d (अ, ब, आणि ड) (D) b, c and d (ब, स, आणि ड)
20. Key processes in statistical research include:
(सांख्यिकीय संशोधनातील महत्त्वाच्या प्रक्रियांमध्ये समाविष्ट आहे :)
- a. Data collection (माहिती गोळा करणे) b. Data coding (माहिती कोडिंग)
c. Hypothesis testing (गृहीतक चाचणी) d. Random sampling (यादृच्छिक नमुना)
- (A) a and c (अ आणि क) (B) a, b and d (अ, ब आणि ड)
(C) a, b, and c (अ, ब, आणि क) (D) b, c and d (ब, क, आणि ड)
21. An inductive approach to the study of social life that attempts to generate a theory from the constant comparing of unfolding observations. This differs greatly from hypothesis testing, in which theory is used to generate hypotheses to be tested through observations. What is this approach to research?
(सामाजिक जीवनाच्या अभ्यासासाठी एक प्रेरक दृष्टीकोन जो उलगडणाऱ्या निरीक्षणांच्या निरंतर तुलनामधून सिद्धांत निर्माण करण्याचा प्रयत्न करतो. हे गृहीतक चाचणीपेक्षा बरेच वेगळे आहे, ज्यामध्ये सिद्धांताचा वापर निरीक्षणाद्वारे चाचणी करण्यासाठी गृहीतके निर्माण करण्यासाठी केला जातो. संशोधनाचा हा दृष्टीकोन काय आहे?)
- (A) Theory Testing (सिद्धांत चाचणी) (B) Theory building (सिद्धांत बांधणी)
(C) Grounded Theory (ग्राउंडेड थिअरी) (D) Theorisation (सिद्धांतीकरण)

- (C) Enhancing accountability and professional efficiency in administration
(प्रशासनात जबाबदारी आणि व्यावसायिक कार्यक्षमता वाढवणे)
- (D) Merging the roles of politicians and administrators
(राजकारणी आणि प्रशासक यांच्या भूमिकांचे एकत्रीकरण करणे)

29. Assertion (A): Max Weber advocated the concept of bureaucracy as an ideal type of administration.
Reason (R): Bureaucracy ensures efficiency through a strict hierarchy and clear division of labour.
(विधान) (A): मॅक्स वेबरने प्रशासनाच्या आदर्श प्रकार म्हणून प्रशासकीय यंत्रणेच्या संकल्पनेची समर्थन केल .
(कारण) (R): प्रशासकीय यंत्रणा कार्यक्षमतेची खात्री देते कारण त्यात कडक श्रेणी आणि श्रमांचे स्पष्ट विभाजन असते .
- (A) Both A and R are true, and R is the correct explanation of A.
(A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत, आणि R हे A चे योग्य स्पष्टीकरण आहे .)
- (B) Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A
(A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत, पण R हे A चे योग्य स्पष्टीकरण नाही)
- (C) A is true, but R is false. (A बरोबर आहे, पण R चुकीचे आहे)
- (D) A is false, but R is true. (A चुकीचे आहे, पण R बरोबर आहे.)
30. "Public administration is a detailed and systematic application of law." This is said by:
(" लोकप्रशासन म्हणजे कायद्याचा तपशीलवार आणि पद्धतशीर वापर." हे असे म्हणतात:)
- (A) Piffner (पिफनर) (B) L.D. White (एल डी व्हाईट)
- (C) Woodrow Wilson (वुड्रो विल्सन) (D) Marshal Dimock (मार्शल डिमॉक)
31. Which are the types of society according to F W. Riggs?
(रिग्जनुसार समाजाचे प्रकार कोणते आहेत?)
- a. Fused (फ्यूज्ड) b. Prismatic(प्रिझ्मॅटिक)
- c. Sala (साला) d. Diffracted (विभक्त)
- (A) a b d (अ ब ड) (B) a b c(अ ब क अ ब क)
- (C) b c d (ब क ड) (D) a b c d (अ ब क ड)
32. Which one of the following is not correct regarding cabinet secretary?
(कॅबिनेट सचिव संबंधी खालीलपैकी कोणते एक बरोबर नाही?)
- (A) He is the head of the cabinet secretariat (तो कॅबिनेट सचिवालयाचा प्रमुख आहे)
- (B) He is not the principal adviser to the Prime Minister (तो प्रधानमंत्रीचा प्रमुख सल्लागार नाही)
- (C) He is head of the Civil Service (तो सनदी सेवेचा प्रमुख आहे)
- (D) He monitors and coordinates the activities of the various ministries and departments
(तो विविध विभाग व मंत्रालयाच्या कार्यहालचालीचे निरीक्षण व समन्वय ठेवतो)
33. In which year the Lokpal and Lokayuktas Bill was firstly introduced?
(लोकपाल व लोकायुक्त कायदा मसुदा कोणत्या वर्षी प्रथमतः मांडला?)
- (A) 1951(१९५१) (B) 1958(१९५८)
- (C) 1968(१९६८) (D) 1970(१९७०)

34. How are the Salaries and allowances of the Union Ministers of India determined?
(भारतातील केंद्रीय मंत्र्यांचे वेतन आणि भत्ते कसे ठरवले जातात?)
- (A) By the cabinet Secretariat (कॅबिनेट सचिवालयाद्वारे)
(B) By the Parliament (संसदेद्वारे)
(C) By the Ministry of Finance (अर्थ मंत्रालयाद्वारे)
(D) By the Ministry of Parliamentary Affairs (संसदीय कामकाज मंत्रालयाद्वारे)
35. Which municipality can set up the one and more ward committee in their area?
(कोणती नगरपालिका आपल्या क्षेत्रात एक आणि एक पेक्षा जास्त वॉर्ड समिती गठीत करू शकते?)
- (A) Where the population is more than seven lakhs (जेथे लोकसंख्या सात लाख पेक्षा जास्त आहे)
(B) Where the population is more than six lakhs (जेथे लोकसंख्या सहा लाख पेक्षा जास्त आहे)
(C) Where the population is more than five lakhs (जेथे लोकसंख्या पाच लाख पेक्षा जास्त आहे)
(D) Where the population is more than three lakhs (जेथे लोकसंख्या तीन लाख पेक्षा जास्त आहे)
36. Which of the Following are the Common compulsory provision of the 73rd and 74th Constitution Amendment Acts?
(73व्या आणि 74व्या घटनादुरुस्ती कायद्यातील खालीलपैकी कोणते सामायिक अनिवार्य तरतुदी आहेत?)
- 1) Five Year Election (पंचवार्षिक निवडणुका) 2) Reservation for backward Classes (मागासवर्गीयांसाठी आरक्षण)
3) Reservation for Women (महिला आरक्षण) 4) Nagar Panchayats (नगर पंचायत)
- Select the correct answer using the code given below
(खालील कोड वापरून योग्य उत्तर निवडा)
- (A) 2 and 3(2 आणि 3) (B) 1 and 4(1 आणि 4)
(C) 1,2,3, and 4(1,2,3, आणि 4) (D) 1 and 3(1 आणि 3)
37. Which one of the following is not the function of a District Collector?
(खालीलपैकी कोणते कार्य जिल्हाधिकाऱ्यांचे नाही?)
- (A) Keeping Land Records (जमिनीच्या नोंदी ठेवणे)
(B) Collecting Revenues (महसूल गोळा करणे)
(C) Issuing Statutory Certificate (वैधानिक प्रमाणपत्र जारी करणे)
(D) Hearing cases in Nyaya Panchayats. (न्याय पंचायतीमधील प्रकरणांची सुनावणी)
38. Comparative Public Administration has generally focused on the following:
(तुलनात्मक लोकप्रशासनाने साधारणपणे खालील गोष्टींवर लक्ष केंद्रित केले आहे:)
- 1) Development side of administration (प्रशासनाची विकासाची बाजू) 2) Bureaucracy(नोकरशाही)
3) Value neutrality(मूल्य तटस्थता) 4) Administrative reforms (प्रशासकीय सुधारणा)
- Select correct answer by using the codes given below
(खालील कोड वापरून योग्य उत्तर निवडा)
- (A) 1 and 2(२ आणि १) (B) 1, 2 and 3(१,२ आणि ३)
(C) 2, 3 and 4(2, 3 आणि 4) (D) 1, 2, 3 and 4(1, 2, 3 आणि 4)
39. Which of the following is/are characteristics of the New Public Management?
(खालीलपैकी कोणते नवीन सार्वजनिक व्यवस्थापनाचे वैशिष्ट्य आहे/आहेत/?)
- 1) Centrality of the citizen or customer (नागरिक किंवा ग्राहकाची केंद्रियता)
2) Decentralized control (विकेंद्रित नियंत्रण)

3) Public and private provides competing for resources from policy makers and donors.
(सार्वजनिक आणि खाजगी धोरण निर्माते आणि देणगीदारांकडून संसाधनांसाठी स्पर्धा करतात.)

Select the correct answer using the code given below

(खालील कोड वापरून योग्य उत्तर निवडा)

- (A) 1 only(1 फक्त) (B) 2 and 3 only(2 आणि 3 फक्त)
(C) 2 only(2 फक्त) (D) 1, 2 and 3(1, 2 आणि 3)

40. Meaning of the Globalization :

(जागतिकीकरणाचा अर्थ:)

a) Globalization as border openness (जागतिकीकरणात सिमा खुल्या असतात)

b) Globalization as a Process (जागतिकीकरण एक प्रक्रिया आहे)

c) Globalization as ideology (जागतिकीकरण विचारधारा आहे)

d) Globalization as phenomenon(जागतिकीकरण एक अपूर्व गोष्ट आहे)

- (A) a is correct(अ बरोबर आहे) (B) b is correct(ब बरोबर आहे)
(C) c is correct(क बरोबर आहे) (D) a, b, c and d are correct(अ, ब, क आणि ड बरोबर आहेत)

41. Who does appoint to the Chairman of Public Account Committee?

(लोक लेखा समितीचा अध्यक्ष कोण नियुक्त करतो?)

- (A) President of India (भारताचा राष्ट्रपती) (B) Governor of State (राज्याचा राज्यपाल)
(C) Speaker of Lok Sabha (लोकसभेचा अध्यक्ष) (D) Speaker of Rajya Sabha (राज्यसभेचा अध्यक्ष)

42. Which of the following taxes does not belong to the Union exclusively ?

(खालीलपैकी कोणता कर केवळ युनियनचा नाही?)

- (A) Customs (सीमाशुल्क) (B) Land Revenue (जमीन महसूल)
(C) Income tax (इन्कम टॅक्स) (D) Corporation tax (कॉर्पोरेशन टॅक्स)

43. Which constitutional article provides special provisions for the welfare of Scheduled Castes and Scheduled Tribes in India?

(भारतीय संविधानातील कोणता अनुच्छेद अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमातीच्या कल्याणासाठी विशेष तरतुदी प्रदान करतो?)

- (A) Article 46 (अनुच्छेद 46) (B) Article 21 (अनुच्छेद 21)
(C) Article 15 (अनुच्छेद 15) (D) Article 19 (अनुच्छेद 19)

44. Social justice refers to the concept of creating a fair and just society where every individual, regardless of their background, has equal rights and opportunities. In the Indian context, social justice is closely linked with policies like reservation and affirmative action, aimed at uplifting marginalized groups such as Scheduled Castes (SC), Scheduled Tribes (ST), and Other Backward Classes (OBC). The Constitution of India, ensures that the state promotes the educational and economic interests of the weaker sections of society. Additionally, social justice is tied to ensuring equality, equity, and inclusiveness, enabling individuals from disadvantaged communities to access education, healthcare, and employment without discrimination.

What is the primary goal of social justice in India as mentioned in the passage?

(सामाजिक न्याय म्हणजे निष्पक्ष आणि न्याय्य समाज निर्माण करण्याच्या संकल्पनेचा संदर्भ आहे जिथे प्रत्येक व्यक्तीला, त्यांची पार्श्वभूमी काहीही असो, समान हक्क आणि संधी असतील. भारतीय संदर्भात ., सामाजिक न्याय हे अनुसूचित जाती (SC), अनुसूचित जमाती (ST), आणि इतर मागासवर्गीय (OBC) यांसारख्या उपेक्षित गटांचे उत्थान करण्याच्या उद्देशाने आरक्षण आणि सकारात्मक कृती यांसारख्या धोरणांशी जवळून जोडलेले आहे. भारतीय .

संविधान, हे सुनिश्चित करते की राज्य समाजातील दुर्बल घटकांच्या शैक्षणिक आणि आर्थिक हितसंबंधांना प्रोत्साहन देते। सामाजिक न्याय समानता, समानता आणि सर्वसमावेशकता सुनिश्चित करण्याशी जोडलेले आहे, वंचित समुदायातील व्यक्तींना भेदभावाशिवाय शिक्षण, आरोग्यसेवा आणि रोजगारामध्ये प्रवेश करण्यास सक्षम करते।

वर दिलेल्या उताऱ्यानुसार, भारतातील सामाजिक न्यायाचा मुख्य उद्देश काय आहे?)

- (A) Promoting economic liberalization (आर्थिक उदारीकरणाला प्रोत्साहन देणे)
- (B) Ensuring equal rights and opportunities for all (सर्वांसाठी समान हक्क आणि संधी सुनिश्चित करणे)
- (C) Fostering foreign investments (परकीय गुंतवणुकीला प्रोत्साहन देणे)
- (D) Regulating corporate governance (कॉर्पोरेट गव्हर्नन्सचे नियमन करणे)

45. Following which are the stages in Policy Formulation Process?

(धोरण तयार करण्याच्या प्रक्रियेतील खालील टप्पे आहेत?)

- a) Identifying Public Problems (सार्वजनिक समस्या ओळखणे)
 - b) Putting Public Problems on Policy agenda (सार्वजनिक समस्या धोरणाच्या अर्जेडावर ठेवणे)
 - c) Formulation of a Policy Proposals to deal the problems (समस्या हाताळण्यासाठी धोरण प्रस्ताव तयार करणे)
 - d) Making policy decision (धोरणात्मक निर्णय घेणे)
- (A) Only (a) and (b) are correct (फक्त अ आणि ब बरोबर आहे)
 - (B) Only (a), (b) and (c) are correct (फक्त अ ,ब आणि क बरोबर आहे)
 - (C) Only (b), (c) and (d) are correct (फक्त अ ,क आणि ड बरोबर आहे)
 - (D) (a), (b), (c) and (d) are correct (अ,ब,क आणि ड बरोबर आहे)

46. Which thinker Associated with Public Policy Approach?

(सार्वजनिक धोरण दृष्टिकोनाशी संबंधित कोणता विचारवंत?)

- (A) Herold Lasswell (हेरोल्ड लासवेल)
- (B) Herbert Simon (हर्बर्ट सायमन)
- (C) Ted Gabler (टेड गॅबलर)
- (D) David Eston (डेव्हिड एस्टोन)

47. Assertion (A): E-Governance improves the efficiency and transparency of government services.

Reason (R): E-Governance eliminates the need for traditional bureaucratic processes.

(अभिकथन)A): ई .शासन सरकारी सेवांची कार्यक्षमता आणि पारदर्शकता सुधारते-

कारण)R): ई .शासन पारंपारिक शासकीय प्रक्रियेची गरज संपवते-

- (A) Both A and R are true, and R is the correct explanation of A
(A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत आणि R, A चे योग्य स्पष्टीकरण आहे)
- (B) Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A.
(A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत, पण R हे A चे योग्य स्पष्टीकरण नाही)
- (C) A is true, but R is false. (A बरोबर आहे, पण R चुकीचा आहे .)
- (D) A is false, but R is true. (A चुकीचा आहे, पण R बरोबर आहे.)

48. Assertion (A): New Public Management (NPM) emphasizes the use of private sector management techniques in public administration.

Reason (R): NPM seeks to minimize government intervention in economic and social affairs.

(अभिकथन)A): नवे सार्वजनिक व्यवस्थापन)NPM) सार्वजनिक प्रशासनामध्ये खासगी क्षेत्राच्या व्यवस्थापन तंत्रांचा वापर करण्यावर भर देते .

(कारण) (R): NPM आर्थिक आणि सामाजिक व्यवहारांमध्ये सरकारी हस्तक्षेप कमी करण्याचा प्रयत्न करते .)

- (A) Both A and R are true, and R is the correct explanation of A.
(A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत आणि R, A चे योग्य स्पष्टीकरण आहे)

- (B) Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A.
(A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत, पण R हे A चे योग्य स्पष्टीकरण नाही .)
- (C) A is true, but R is false. (A बरोबर आहे, पण R चुकीचा आहे.)
- (D) A is false, but R is true (A चुकीचा आहे, पण R बरोबर आहे.)

49. Which of the following is a characteristic of Postmodernism in Public Administration?
(लोकप्रशासनातील उत्तर आधुनिकतेचे वैशिष्ट्य कोणते आहे?)

- a. Emphasis on diversity (वैविध्यावर भर)
- b. Rational decision-making (तर्कशुद्ध निर्णय घेणे)
- c. Focus on hierarchical structures (श्रेणीबद्ध संरचनेवर लक्ष केंद्रित करणे)
- d. Deconstruction of traditional values (पारंपारिक मूल्यांचा विघटन)
- (A) a and b (अ आणि ब) (B) a and d (अ आणि ड)
- (C) b and c (ब आणि क) (D) c and d (क आणि ड)

50. The Minnow brook Conference is associated with which of the following?
(मिनोब्रूक परिषद कोणाशी संबंधित आहे?)

- a. New Public Administration (नवलोकप्रशासन)
- b. Bureaucratic reforms (प्रशासकीय सुधारणा)
- c. Postmodernism (उत्तर आधुनिकतावाद)
- d. Electoral reforms (निवडणूक सुधारणा)
- (A) a and b (अ आणि ब) (B) a and c (अ आणि क)
- (C) b and d (ब आणि ड) (D) c and d (क आणि ड)
